

Terjed a Tiszában a leánykancér (*Rutilus virgo*)

Harka Ákos

Az egyedenként 10 000 Ft természetvédelmi értékű leánykancér a Duna vízrendszerének endemikus hala. Régebben nálunk inkább csak a Dunából, a Rábából és a Drávából fogták, de egy kisebb állománya ismert volt Magyarország északkeleti részén, a Vásárosnamény feletti Tisza-szakaszon és a Túrban is. Később a szlovák határnál a Bodrogból is előkerült egy példány, amely valószínűleg a Latorcában megerősödött populációból érkezett, majd a Tisza lejjebb eső szakaszairól is előkerült.

Előbb Vásárosnamény és Záhony között észlelték, majd a Záhony és Tokaj közötti szakasz három pontján. Ezekről délre sokáig ismeretlen volt a faj, ám 2016-ban Sallai Zoltán már a Tisza-tó alatt, Tiszaroffnál is fogott egy példányt. A terjedés újabb bizonyítéka 2018. július 12-én került elő, mikor is Veres Dániel a Tisza szolnoki szakaszán fogott egy körülbelül 30 centis, 60-80 dekás-

A Szolnokon fogott leánykancér (Jakab Tamás felvétele)

ra becsült leánykancért. A halról fénykép is készült, melyet megerősítés céljából megküldött a haltani társaság Facebook-oldala szerkesztőinek. Íme, egy újabb példa arra, hogy milyen segítséget nyújthatnak horgászaink halfaunánk aktuális állapotának feltárásához.

Paduc (*Chondrostoma nasus*) és márna (*Barbus barbus*) a Tisza-tó abádszalóki medencéjéből

Nyeste Krisztián, Gyöngy Martina

A kiskörei duzzasztómű 1973-as üzembe lépése óta a felvízi Tisza-szakaszon lecsökkent az áramláskedvelő faunaelemek aránya a duzzasztást megelőző időszakokhoz képest. Az áradásoknak, valamint a 2014-ben megépült hallépcsőnek köszönhetően azonban szórványos előfordulási adata számos reofil faunaelemünknek ismert a folyóból, ám az elsősorban állóvízi élőhelyekben bővelkedő tározótérből ennél is ritkábban kerülnek elő.

2018. június 15-én egy Hans Grassl IG 200/B típusú elektromos halászgéppel végeztünk faunisztikai vizsgálatot a Tisza-tó abádszalóki medencéjének part menti kövezése mentén (koordinátái: N47°28'31.3", E20°33'42.4"), mely során a paduc (*Chondrostoma nasus*) egy, valamint a márna (*Barbus barbus*) két, tenyérynyi egyedét azonosítottuk. Az említett reofil halfajoknak mindeddig tudomásunk szerint nem volt publikált előfordulási adata a Tisza-tó tározóteréből. Habár a korábbi évek faunisztikai vizsgálatai, valamint a horgászfogások alapján évente egy-két példány előkerü-

Fiatall paduc a Tisza-tó abádszalóki medencéjéből (Nyeste Krisztián felvétele)

léséről van információnk, ezek mindegyike a duzzasztott Tisza folyóból származik.

Mintavételi helyszínünk közvetlen közelében található a Nagykunsági-főcsatorna kezdeti zsilipje, mely irányába az abádszalóki medence felől folyamatos a vízáramlás a vegetációs periódus során. Eredményeink alapján úgy tűnik, hogy az áradások során, valamint a hallépcsőnek köszönhetően a felvízre jutó áramláskedvelő fajok egy része a tározóter sodrottabb élőhelyeire is eljuthat.